

Abstrakt

Název: Význam rizika pro empowerment jedinců s mentálním postižením a možnosti jeho podstupování v DZR Terezín.

Cíle: Cílem této práce je zkoumat fenomén podstupování rizik a jeho význam v rámci procesu empowermentu osob s mentálním postižením v sociálních službách.

Metody: Při empirickém výzkumu byly zjišťovány postoje zaměstnanců DZR Terezín k problematice rizika v sociálních službách. V první části výzkumu byla pro sledování názorů a postojů sociálních pracovníků využita forma dotazníkového šetření (Lepěškové, 2013) u skupiny 22 zaměstnanců – žen, v průměrném věku 46 let. Druhou částí výzkumu byly polostrukturované rozhovory se zaměstnanci, umožňující hlubší kvalitativní analýzu problému. Rozhovorů se účastnilo 7 zaměstnanců. 6 žen a 1 muž. K záznamu byla využita redigovaná forma rozhovoru.

Výsledky: Z šetření oběma metodami vyplývá, že dotazovaní za jeden z nejdůležitějších úkolů při práci s riziky a podpoře lidí považují podporu jejich samostatnosti. Cílem je, aby si klienti mohli v rámci možností sami rozhodovat o svém vlastním životě. Za základní prvek v tomto procesu je považováno sebeřízení. Klient nemá pasivně čekat, až pracovníci v sociálních službách určí, co má dělat a co bude následovat, ale naopak se má do rozhodování v maximální možné míře sám aktivně zapojit. Pracovníci musí umět vyhodnotit, zdali je riziko v činnosti s klientem přiměřené. Dotazovaní se shodli, že v procesu empowermentu je důležité umožnit samostatné rozhodování v oblasti svobody pohybu, zaměstnání a kontaktů s osobami opačného pohlaví. Na druhou stranu většina preferuje restrikce v oblasti konzumace alkoholu. Podle dotazníkového šetření a provedených rozhovorů s pracovníky DZR Terezín vyplynul pozitivní přístup u většiny dotazovaných k podstupování rizika při práci s jedinci s mentálním postižením.

Klíčová slova: empowerment, mentální postižení, práce s rizikem, pobytové služby, dokumentace práce s rizikem, postoje a dilemata pracovníků sociálních služeb